
Fra: erik.kathrud@bfk.no [mailto:erik.kathrud@bfk.no]

Sendt: 29. november 2012 09:29

Til: Postmottak KD

Emne: Forskrift om rammeplaner for lærerutdanningene for trinn 8 - 13 . Høringssvar fra Buskerud fylkeskommune

Forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8-13.

Høringsuttalelse fra Buskerud fylkeskommune

Forslag til forskrift for faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag

Forslaget støttes med følgende merknader:

Det er viktig å ha en felles forskrift og felles retningslinjer for profesjonsfaget og praksisopplæringen, da de praktiske og estetiske fagene alle representerer arbeidsmåter som er viktige i andre fag.

Særlig i videregående opplæring er de praktiske og estetiske fagene en lite utnyttet ressurs og utdanningen bør derfor ha spesielt fokus eller vekt på 8-13.

Samspillet mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt må betraktes som likeverdige.

Kravene om læringsutbytte må tilpasses hver enkelt av faglærerutdanningene.

Støtter at de fagdidaktiske kompetanseområdene synliggjøres i læringsbeskrivelsene i profesjonsfaget og i de praktiske og estetiske fagene. Men det er uklart hvordan man kan sikre at omfanget av fagdidaktikken blir 30 studiepoeng.

Faglærerne i de praktisk estetiske fag kan og bør, på lik linje med andre faglærere, delta i veiledning og samarbeid med kolleger i et profesjonelt fellesskap. Det er imidlertid viktig å synliggjøre at nettopp denne dimensjonen i for liten grad er utnyttet i dagens skole. Det er derfor viktig at man i utdanningen har fokus på dette aspektet.

Synliggjøring av entreprenørskap i beskrivelsen av læringsutbytte støttes.

Støtter at praksisopplæringen skal være veiledet, vurdert og variert og ha klar progresjon. Kvaliteten på praksisopplæringen er imidlertid helt avhengig av praksislærernes kvalifikasjoner og personlige egenskaper.

Forslaget om generell studiekompetanse og minimum karakter 3 i norsk støttes. Begrunnelsen om at karakternivået fra opptaket ikke har en entydig sammenheng med kvaliteten studentene har

ved endt lærerutdanning vurderes som riktig. Dette vil imidlertid stille krav til utdanningsinstitusjonene om ha en kontinuerlig undervisvurdering som gjør det mulig å avslutte utdanningsløpet for studenter som ikke har ferdigheter eller holdninger som vil gjøre dem egnet som faglærere i skolen.

Forslag til forskrift for lektorutdanning for trinn 8-13.

Forslaget støttes med følgende merknader:

Det er viktig at fagdidaktikk, praksis og pedagogikk inngår som en obligatorisk del i fireårig adjunktutdanning eller femårig lektorutdanning.

Et stopp-punkt mellom tredje og fjerde studieår støttes.

Under ferdigheter og generell kompetanse savnes et tydeligere krav til endringskompetanse og evne til å forholde seg til ledelse.

Kravet til at studentene skal møte tverrfaglige profesjonsrelevante problemstillinger og ha erfaringsutvekslinger gjennom hele studieløpet bør tydeliggjøres i forhold til studentenes evne til å tåle innsyn i egen praksis og til konstruktivt samarbeid.

Forslag til forskrift for praktisk pedagogisk utdanning (PPU) for trinn 8-13

Forslaget støttes med følgende merknader:

Støtter fullt ut kravet til at studiet har en tydelig sammenheng mellom fag og profesjonsfag, teori og praksis, slik at studentene blir faglig sterke samtidig som de blir profesjonsutøvere. Utdanningen skal også være forsknings- og erfaringsbasert.

Understreker viktigheten av at erfaringsbasert kunnskap som bygges i løpet av studiet er avgjørende for studentenes profesjonsutvikling. Dette sammen med kravet om at utdanningen skal fremme kunnskap om ungdomskultur og evne til å motivere ungdoms læring er helt sentrale elementer i en profesjonsutdanning.

Under læringsutbytte savnes en tydeliggjøring av studentenes utviklings- og endringskompetanse. Kravet til kollegabasert veiledning og samarbeid kunne også vært tydeliggjort.

Forslaget om sertifiserte praksisskoler støttes. Et strukturert samarbeid mellom skoleeier, skole og utdanningsinstitusjon er en forutsetning for at praksisopplæringen når målene både i omfang, innhold og kvalitet.

Støtter forslaget om at studenter som er tilsatt i skolen ikke kan ha mer en 50% av praksis på egen skole.

Det er viktig for skole og skoleeier at kravet om to skolefag ligger i forskriften og at PPU bygger på en mastergrad. Minstekravet om karakter C støttes.

Forslag til forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8-13

En har følgende merknader til forslaget:

Det er ønskelig at gjeldende opptakskrav (se kulepunkt 1 i overgangsperioden) blir opprettholdt, men med følgende tilleggskrav:

- ♦ Krav til dokumenterte ferdigheter i norsk og matematikk

Fra de videregående skolene i Buskerud uttrykkes det bekymring for at kravet til bachelorutdanning vil gi lærere med for liten praktisk erfaring i faget.

Fylkets største yrkesfaglige videregående skole sier dette på følgende måte:

Vi har sett på denne saken og ønsker å uttrykke bekymring overfor et eventuelt krav om bachelorutdanning før PPU for yrkesfag. Det er mange gode lærere med bakgrunn som fagbrev, fagskole, PPU og personlig egnethet. Det er allerede utfordrende å rekruttere dyktige faglærere, og vi ønsker at denne muligheten fremdeles skal være åpen.

Det er også et ønske om at siste strekpunkt under generell kompetanse erstattes med de to siste strekpunktene under generell kompetanse slik de er gitt i rammeplanen for yrkesfaglærerutdanningen. Disse gir et godt grunnlag for å bygge relasjonskompetansen som er så viktig i dagens videregående opplæring.

Forslag til forskrift for yrkesfaglærerutdanningen

Forslaget støttes med følgende merknader:

Konsekvensen av forslaget til ny rammeplan er en akademisering av yrkeslærerutdanningen. Utviklingen har vist at

- ♦ Skolens behov for lærerkompetanse har endret seg.
- ♦ Det er i dag betydelig variasjon i omfang og kvalitet på den yrkesteorietiske kompetansen studentene tar med seg ut i læreryrket

- ♦ Mange blir lærere uten å ha fagbakgrunn i de lærefagene de skal undervise i. Yrkesretting og yrkesforankring blir derfor en utfordring også for programfagene, ikke bare for fellesfagene.

Slik forslaget nå ligger, vil fagligheten og erfaringen fra praksis i arbeidslivet svekkes. Forskriften inneholder ikke tydelig inntakskrav og Buskerud fylkeskommune anbefaler at man ser på inntakskravet på nytt og legger inn et krav om minimum 2 års praksis etter fagbrev.

Det er knyttet bekymring til hvordan ny forskrift vil slå ut på rekrutteringen til yrkesfaglærerutdanningen. Det må settes krav til:

- ♦ Aktivt rekrutteringsarbeid fra sentralt hold
- ♦ Godkjenning av yrkesteoritisk kompetanse på bakgrunn av realkompetansevurdering.
- ♦ Økningen i omfanget av praksis i den treårige utdanningen må kombineres med et økt krav til kvalitet på praksis og veiledning.

I den situasjonen yrkesfagene nå er oppe i, med lav gjennomføringsgrad og mye fokus på teoriopplæringen, vil det være sannsynlig å anta at det vil komme endringer der det vil være større muligheter for alternative veier fram til et fagbrev. En kan se for seg at dette vil stille større krav til omfang i yrkesopplæringen og ikke minst evnen til å kunne variere opplæringen og det pedagogiske innholdet.